

Abstrakt

Práce se věnuje reparacím od Německa po Druhé světové válce. Otázka poválečných reparací se v posledních letech stala opět aktuální, především díky Polsku a Řecku, dvěma státům za války okupovaným Třetí říší. Tyto státy dnes vyjadřují nespokojenost s přidělem, který od vítězných velmocí po roce 1945 na reparacích získaly. Od roku 2018 navíc polská a řecká reparační komise spolupracuje ve snaze vyvíjet na SRN společný nátlak. Předmětem výzkumu této bakalářské práce jsou rozdíly ve způsobech, jakými státy se svými reparačními požadavky postupují, jaké argumenty používají a jak na oprávněnost těchto nároků pohlíží objektivní mezinárodní právo. Dále je stručně zmíněn také postoj vlády SRN k této otázce. Pro potřeby objasnění některých aspektů reparací po Druhé světové válce obsahuje práce ve své první, teoretické části také důkladnou charakteristiku pojmu reparace a popisuje nastavení reparačního systému po roce 1945. Důraz je přikládán vývoji v Polsku a Řecku. Na těchto příkladech lze rovněž pozorovat rozdíly v oddělených reparačních mechanismech Východu a Západu. Autor zde díky kritické práci se zdroji předkládá podstatné informace a poznatky z odborné literatury i pramenů ve formě mezinárodních dohod a smluv. V druhé části následuje jádro výzkumu, tedy komparace zmíněných aspektů vývoje reparační otázky v Polsku a Řecku mezi lety 1990 – 2019. Nejprve je popsán vývoj reparačních požadavků obou států v rámci zmíněného období a poté jsou tyto požadavky interpretovány a doplněny o objektivní komentář odborných komisí v souladu s platným mezinárodním právem. Kromě posudků a zpráv několika vládních komisí pracuje zde autor také s odbornou literaturou a s žurnalistickými články. Výsledky komparace jsou shrnuty v závěru práce. Autor dochází k závěru, že Řecko se v otázce reparací angažuje intenzivněji než Polsko, neboť na rozdíl od Polska na toto téma předalo dvakrát vládě SRN diplomatickou nótu a první snahy o získání reparací se zde vyskytly již v roce 1990. Polsko oproti tomu žádné diplomatické nóty na téma reparací SRN nepředalo a debata o reparačním dluhu se rozhořela až v roce 2004. Řecko má na německé reparace navíc z pohledu mezinárodního práva větší nárok, neboť se na rozdíl od Polska reparací nikdy výslovně nevzdalo. Místo toho bylo odkázáno vyčkat na podepsání mírové smlouvy se sjednoceným Německem. K tomu došlo v roce 1990 s podepsáním Smlouvy 2 + 4, která se však reparacím nevěnuje. Legitimita řeckých reparačních nároků tak není zcela jednoznačná. Polské prohlášení o ukončení všech reparačních plateb je oproti tomu právně platné dodnes.